

Kitaabka Daanyeel - Boqol iyo Shan iyo Toddobaatan

Masiixa la Ammaaneeyey: Isbarbar-dhigyo Nebinimo oo ku jira Daanyeel iyo Muujintii

Jeff Pippenger
2024-04-05

Araggii Masiixa ee ku jirta Daanyeel cutubka tobnaad waa isla araggii uu Yooxanaa ku arkay Muujintii. Waxay ahayd araggii “marah,” kaas oo ah muujinta dheddig ee aragga “mareh” ee muuqashada Masiixa. “Mareh” waa aragga labada kun iyo saddexda boqol oo sannadood, macnihiisa koowaadna waa “muuqasho.” “Muuqashada” Masiixa ee Daanyeel iyo Yooxanaa labadaba waxay ahaayeen aragtiyo ku saabsan Masiixa la ammaanay.

Oo maalintii afar iyo labaatanaad ee bisha kowaad, anigoo jooga agta webiga weyn oo ah Xiddeqel; ayaan indhahaygii kor u taagay oo wax fiiriyey, oo bal eeg, waxaa yiil nin qaalin huwan, oo dhexdiisana lagu xidhay dahab saafi ah oo Ufaas laga keenay. Jidhkiisuna wuxuu u ekaa berullos, wejigiisuna wuxuu ahaa sida muuqashada hillaaca, indhihiisuna sida laambado dab ah, gacmihiisa iyo caghihiisuna midabkoodu wuxuu la mid ahaa naxaas la safeeyey, codka hadalladiisuna wuxuu la mid ahaa codka dad badan. Daanyeel 10:4–6.

Erayga “mareh” oo macnaheedu yahay “muuqaal” ayaa qaybtaas loogu tarjumay “muuqaalka hillaaca.” Eraygaas afar jeer ayaa lagu adeegsaday cutubka tobnaad, laba jeerna waxaa loo tarjumay “riyad”, laba jeerna “muuqaal.” Saddex jeer oo kale ayaa lagu adeegsaday qaabkiisa dheddigga. Erayga “marah” waa qaabka dheddigga ee riyada “muuqaalka.” Waxaa lagu qeexaa “muraayad wax laga dhex arko”, waana fal-kaab sababeed ah oo keena in wax dhacaan marka la arko.

Sifada sababeysan waa sifad ka timaadda magac-sifo oo keenta in wax dhacaan ama dhalisa saamayn. Afka iyo naxwaha dhexdiisa, badanaa waxay tilmaantaa falal ama dhismooyin muujinaya fikradda ah in qof ama shay lagu sababo inuu qabto fal ama uu galo xaalad.

Tusaale ahaan, weedha “Iyadu way ka qoslisay isaga,” falka “ka qoslisay” waa sababayn, maxaa yeelay wuxuu muujinayaa in mawduuca (iyadu) uu sababay shayga la falgalay (isaga) inuu sameeyo falka (qoslidda).

“Baabuurkayga waan dayactirsiiyey.” (Jumladdan, mawduuca “anigu” wuxuu sababay in qof kale qabto falka dayactirka baabuurka.)

“Waxay ardaydeedii ka dhigtay inay imtixaanka u bartaan.” (Halkan, fal-sameeyaha “Iyadu” ayaa sababtay in ardaydeedu ku kacaan falka ah inay imtixaanka u bartaan.)

“Timo ayaa loo jaray.” (Xaaladdan, mawduuca “Isagu” wuxuu sababay in qof kale uu fuliyo ficilka timihiisa jariddooda.)

“Shirkaddu waxay sababtay in dhismaha dib loo dayactiro.” (Jumladdan, shirkaddu waxay keentay in qof kale fuliyo falka dib-u-dayactirka dhismaha.)

“Waxaannu carruurta ka dhigi doonnaa inay gacan ka geystaan hawlaha guriga.” (Halkan, maaddada “annaga” waxay qorshaynaysaa inay carruurta ka dhigto kuwo ka qayb qaata falka ah gacan ka geysidda hawlaha guriga.) Mid kasta oo ka mid ah tusaalooyinkan, falalka sababaynta ah (had, made, got, get) waxay muujinayaan in maaddadu ay qof kale ku sababto inuu qabto falka uu tilmaamay falka ugu weyn (repaired, study, cut, renovated, help).

Aragtida “mareh” ee muuqaalka, marka lagu muujiyo qaabka dheddigga ah “marah”, oo lagu qeexo “muraayad la iska eego”, waxay tilmaamaysaa in aragtida Masiixa la ammaanay ay dib ugu soo baxdo kuwa aragtidaas fiiriya. Markii Daanyeel arkay “muuqaalka” Masiixa oo sidii hillaac ah, koox dad ah ayaa cabsi ku cararay, laakiin Daanyeel gudhihiisa waxay ka dhalisay isbeddel mucjiso ah.

Anigoo Daanyeel keliday ayaa arkay riyada; waayo, nimankii ila joogay riyada ma ay arkin; laakiinse gariir weyn baa ku dhacay, sidaas daraaddeed way carareen si ay isu qariyaan. Sidaas daraaddeed aniga keliday baa la iga tegey, oo waxaan arkay riyadan weyn, xoogna iguma hadhin; waayo, quruxdaydii waxay igu rogmata hallig, oo xoogna ma aanan haysan.
Daanyeel 10:7, 8.

Runta waxaa matala erayga Cibraaniga ah ee “run,” kaas oo ka samaysan xarafka koowaad, kan saddex iyo tobnaad, iyo kan ugu dambeeya ee alifbeetada Cibraaniga. Xarafka koowaad iyo kan ugu dambeeya mar walba waa isku mid Masiixa, maadaama Alfa iyo Oomega ay had iyo goor ku metelaan dhammaadka iyo bilowga. Xarafka dhexe, ama kan saddex iyo tobnaad, wuxuu metelaa fallaagannimo. Daanyeel wuxuu leeyahay, “Aniga Daanyeel keligay baa aragtida arkay,” laakiin nimankii la jiray Daanyeel, kuwaas oo ku noolaa fallaagannimo, “aragtidii ma ay arkin.” Sidaas daraaddeed Daanyeel “keligiis” ayuu “arkay aragtidii weynayd.” Bilowgii iyo dhammaadkii Daanyeel keligiis ayuu arkay aragtida, tixraacii labaadna wuxuu sababay in kuwii cararay ay muujiyaan fallaagannimadooda. Daanyeel wuxuu metelayaa dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya, kuwaas oo loogu beddelo suuradda Masiixa iyagoo maraya hannaanka ku fiirsashada suuraddiisa. Waa in aynu eegnaa aragtida “muraayadda wax laga fiiriyo.”

“Waa in aynu Ilaah ku yeelanno aqoon ka timaadda waayo-aragnimo nololeed. Haddii aynu ku sii soconno garashada Rabbiga, waxaynu ogaan doonnaa in bixitaannadiisu u diyaarsan yihiin sida waaberiga. Masiixu wuxuu inagu baaqayaa in laynaga buuxiyo buuxnaanta Ilaah oo dhan. Markaas ayaynu si run ah u matali karnaa kaamilnimada diinta Masiixiga. ‘Kii biyo aan siin doono ka cabbaa,’ ayuu Badbaadiyuhu caddeynayaa, ‘mar dambe ma harraadi doono; laakiin biyaha aan siin doono waxay ku ahaan doonaan ceel biyo ah oo ka dhex burqanaya nolosha weligeed ah.’ Masiixu wuxuu doonayaa inaynu noqonno la-shaqeeyayaal isaga la jira. Marka aynu nafteena madhinno, wuxuu ina siin doonaa nimcadiisa si aynu kuwa kale ugu gudbinno. Labada laamood ee saytuunka, kuwaas oo iyagoo dhex maraya labada dhuumood ee dahabka ah ka daadinaya saliidda dahabka ah naftooda, hubaal waxay siin doonaan weelasha la nadiifiyey iftiin iyo qalbiqabow iyo rajo iyo jacayl kuwa baahan. Waa inaynu Ilaah u gudanno wax ka badan adeeg goos-goos ah. Laakiin tan waxaynu samayn karnaa oo keliya innagoo

Ciise wax ka baranna, xannaanaynna dabacsanaantiisa iyo qalbi-hoosaysigiisa. Aynu ku dhuumanno Ilaah. Aynu isaga ku kalsoonaano. Aynu ku sii nagaanno Masiixa. Markaas kulligeen, innagoo ‘weji furan ku eegayna sida muraayad oo kale ammaanta Rabbiga, ayaa laynaga beddelaa isla ekaantaas ammaanta ilaa ammaanta,’—dabeecad ilaa dabeecad. Ilaah idinka ama aniga kama filayo wax aan suuragal ahayn. Innagoo isaga fiirinayna, waxa laynaga beddeli karaa suuraddiisa.” Signs of the Times, April 25, 1900.

Cutubka tobnaad iyo cutubka sagaalaad ee Daanyeel, Jibriil wuxuu Daanyeel siiyey fasiraadda muuqashooyinka dibadda iyo kuwa gudaha ee waxsii sheegidda; hadalkii ugu horreeyey ee Daanyeel ee aayadda koowaad ee cutubka tobnaadna wuxuu yahay in uu faham ka helay labada muuqasho, kuwaas oo lagu metelay “arrinka” iyo “muuqashada.” Fahamkaas wuxuu helay dhammaadka kow iyo labaatankii maalmood ee uu murugada ku jiray. Kow iyo labaatankaas maalmood waxay ku dhammaadeen imaanshaha Miikaa’iil oo ah madaxmalaa’igta. Tirada laba boqol iyo labaatan, iyo tirada laba iyo labaatan, oo ah toban meelood meel ama meeltobnaadkii laba boqol iyo labaatan, waa astaan u ah isu-geynta Ilaahnimada iyo aadannimada; maalintii laba iyo labaatanaadna Daanyeel waxaa loo beddelay ekaanshaha Masiixa.

Kibis macaan maan cunin, hilib iyo khamri midna afkayga ma gelin, ismana aanan subkin innaba, ilaa saddex toddobaad oo dhan ay dhammaadeen. Oo bishii kowaad maalinteedii afar iyo labaatanaad, anigoo jooga agta webiga weyn oo ah Xiddeqel; markaasaan indhahaygii kor u qaaday, oo wax fiiriyey, oo bal eeg, nin baa joogay oo dhar linen ah xidhnaa, oo dhexdiisana lagu guntaday dahab saafi ah oo Ufaas ah. Daniel 10:3–5.

Daani’eel wuxuu matalaa dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya kuwaas oo ereyga nebinnimada ee Ilaah ku gartay in la kala firdhiyey, oo ka murugaysan xaaladdooda kala firdhisan isla markaana iftiin doonaya. Xaaladdooda kala firdhisan waxaa lagu sawiray sidii dooxada lafo engegan oo dhintay ee ku jirta Yexesqeel cutubka soddon iyo toddobaad. Lafuhu waa dhintay, waana kala firdhisan yihiin, hase yeeshee waxaa lagu aqoonsaday inay yihiin reer binu Israa’iil. Reer binu Israa’iil ee maalmaha ugu dambeeya waa boqol iyo afar iyo afartan kun. Iyagu waa kala firdhisan yihiin, sida uu Daani’eel ka gartay kutubbadii Yeremyaah iyo Muuse. Yexesqeel gudaheed, dhimashadu waxay muujinaysaa inay iyagu garanayaan xaaladdooda.

Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadanow, lafahani waa reer binu Israa’iil oo dhan; bal eeg, iyagu waxay yidhaahdaan, Lafahayagii way engegeen, rajadayadiina way baabba’day; annagu qaybahayagii waa laynaga gooyay. Yexesqeel 37:11.

Reerka Israa’iil, oo ah lafahaas, waxay ku dhawaaqayaan in “qaybahayagii laynaga gooyay.” Waxay garteen xaaladdooda kala firdhisan. Reerka Israa’iil ee maalmaha ugu dambeeya waxay si buuxda, xaraf ahaan, u rumoobaan masaalkii tobanka bikradood; taariikhdii Milleritena, rumoobidda garashada in qaybtoodii laga gooyay waxaa la aqoonsaday markii bikradihii xigmadda lahaa ay fahmeen inay ku jireen wakhtigii dib-u-dhaca, iyo weliba in wakhtiga dib-u-dhacu uu ahaa muddo gaar ah oo masaalkan ka mid ah. Kuwa ku jira Yexesqeel ee garta xaaladdooda kala firdhisan waa kuwii, niyad-jabkii ugu horreeyey dabadiis, gartay inay ku jireen wakhtigii dib-u-dhaca.

Labadaba, lafaha Yexesqeel iyo kuwa caqliga leh ee masaalka tobanka bikradood, waxaa matalaya baroortii Daanyeel intii lagu jiray kow iyo labaatanka maalmood. Kow iyo labaatankii maalmood dabadeed, maalintii laba iyo labaatanaad, Miikaa'iil ayaa soo degay, oo Daanyeelna waxaa la siiyey aragti Masiixa ammaansan oo Daanyeel u beddeshay ekaanta Masiixa. Bikradaha caqliga leh iyo lafaha dhintayba waa inay sidoo kale maraan isbeddelka ay fuliso aragtida muraayadda.

Daanyeel, lafihii dhintay ee Yexesqeel, iyo bikradihii caqliga lahaa ee taariikhda Millerite-ka, dhammaantood waxay la jaanqaadaan labada markhaati ee lagu laayo Muujintii cutubka kow iyo tobnaad. Muuse iyo Eliiyaah waa la laayay, laakiin waxay ahayd in la soo sara kiciyo dhammaadka saddex maalmood iyo badh oo astaan ah. Muuse waxaa soo sara kiciyey Miikaa'iil, sida lagu aqoonsaday kitaabka Yuudas.

Laakiin Miikaa'iil oo ah malaa'igta sare, markuu Ibliska la murmay oo uu ka doodayey meydka Muuse, kuma uu dhicin inuu eed cay ah ku soo oogto, laakiinse wuxuu yidhi, Rabbigu ha ku canaanto. Yuudas 1:9.

Cutubka tobnaad ee Daanyeel, Daanyeel wuxuu helaa riyadii muraayadda wax laga eego markii Miikaa'iil soo degay ka dib kow iyo labaatankii maalmood ee baroordiiqda. Waa codka Miikaa'iil kan kiciya kuwii dhintay.

Waayo, Rabbiga qudhiisu samada ayuu ka soo degi doonaa isagoo leh qaylo amar ah, codkii malaa'igta madaxda ahna la socda, iyo buunkii Ilaah; kuwii Masiixa ku dhintayna marka hore way soo sara kici doonaan. 1 Tesaloniika 4:16.

Daani'eel cutubka tobnaad wuxuu tilmaamayaa kala-guurka dhaqdhaqaaqa La'odikiya ee malaa'igta saddexaad una gudbaya dhaqdhaqaaqa Filadelfiya ee malaa'igta saddexaad. Wuxuu la jaanqaadaa labada markhaati ee Muujintii cutubka kow iyo tobnaad, lafaha dhintay ee Yexesqeel cutubka toddoba iyo soddonaad, bikradaha xigmadda leh ee masaalka tobanka bikradood, iyo Milleriyiintii oofiyey masaalkaas. Jibriil wuxuu bixiyey fasiraadda riyadii weynayd ee muraayadda u ekayd, isaga oo dhammaystiraya hawshii fasiraadda ee uu ka bilaabay cutubka sagaalaad. Fasiraaddaas waxaa Jibriil ku dhammaystiray isagoo tilmaamaya taariikhda nebiyadeed ee laga helo cutubka kow iyo tobnaad, taas oo dhab ahaan sii socota ilaa saddexda aayadood ee ugu horreeya cutubka laba iyo tobnaad. Dabadeed aayadda afraad ee cutubka laba iyo tobnaad, Daani'eel waxaa lagu amray inuu kitaabkiisa shaabadeeyo.

Cutubka tobnaad ee Daanyeel, “xariiqba xariiqdeeda”, Daanyeel wuxuu matalaa dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya, kuwaas oo sidoo kale lagu matalay cutubka labaad ee Daanyeel iyagoo si aad u dadaalaya u doonaya (iyagoo hanjabaad dhimasho ku jirto) inay fahmaan farriinta nebiyadeed ee dibadda ah ee uu matalayo sawirka qarsoon ee bahallada ee Nebukhadnesar. Wuxuu kaloo doonayaa inuu fahmo muujintii farriinta nebiyadeed ee gudaha ah ee ay matalaan laba kun iyo saddex boqol oo maalmood. Kaddib kow iyo labaatanka maalmood ee astaan ahaan u ah baroordiiqda ee ku xusan cutubka tobnaad, ugu dambayntii waxaa lagu matalaa isagoo fahmay labada muujinba. Fahamkiisu wuxuu rumoobaa markii malaa'igta sare ay soo degto, oo isaga la taabto saddex jeer.

Waayo-aragnimadiisii uu la yeeshay Miikaa'iil, taas oo ah muujinta Miikaa'iil ee isaga keligiis arko, waxay u diyaarisaa inuu helo fasiraadda buuxda ee labada muujin ee gudaha iyo dibadda ee waxsii sheegidda. Waayo-aragnimadaas waxaa loo soo bandhigayaa sadar ka dul sadar, si aad u faahfaahsan, marka lagu daro Yexesqeel cutubka soddon iyo toddobaad, Muujintii cutubka kow iyo tobnaad, iyo Ishacyaah cutubka lixaad. Aayadda ku jirta cutubka kow iyo tobnaad ee Jibriil ku mideeyo labada muujin waa aayadda tobnaad, waayo halkaas boqorka woqooyi wuxuu u sii socdaa ilaa qalcadda, hase yeeshee intaas ka sii gudbi maayo. Qalcaddu waa quruunta, ama caasimadda, ama boqorka Masar ee ku xusan aayadda, sida uu Ishacyaah ku qeexay cutubka toddobaad.

Waayo, madaxa Suuriya waa Dimishaq, madaxa Dimishna waa Resin; lixdan iyo shan sannadood gudahoodna Efrayim waa la jebin doonaa si uusan dad u sii ahaan. Oo madaxa Efrayim waa Samaariya, madaxa Samaariyana waa ina Remalyaah. Haddaad rumaysan weydaan, hubaal ma taagnaan doontaan. Ishacyaah 7:8, 9.

Aayadda tobnaad ee cutubka kow iyo tobnaad ee Daanyeel, boqorka woqooyi wuxuu soo gaadhaa xadka Masar, aayadduna taas waxay ku qeexaysaa “qalcadda” Masar (boqorka koonfureed). Aayadda tobnaad waxaa la muujin karaa inay matalayso sannadkii 1989, markaas oo Midowgii Soofiyeeti uu xaaqay baabtiisku iyo ciidankiisa wakiilka ah, oo ah Maraykanka. Taasu waxay ahayd tii ugu horraysay saddex dagaal oo wakiilnimo ah, kuwaas oo ugu dambayntii noqda Dagaalkii Saddexaad ee Adduunka marka la gaadho dagaalkii saddexaad ee wakiilnimada (Panium). Dagaalkii labaad ee wakiilnimada waxaa metelaya aayadaha kow iyo toban iyo laba iyo toban, wuxuuna hadda ka socdaa Yukrayn, halkaas oo Ruushku u taagan yahay boqorka koonfureed, sida Midowgii Soofiyeeti ugu taagnaa boqorka koonfureed markii laga adkaaday sannadkii 1989.

Waagii hore waxaan adeegsaday oraahda “cold war” si aan u muujiyo kala duwanaanshaha u dhexeeya saddexdan dagaal ee wakiillada ah iyo dagaallada adduunka. Dhab ahaantii dagaal run ah ayaa ka socda Ukraine, sidaas darteed si dhab ah ma aha “cold war,” hase yeeshee waa dagaal wakiillo ah oo u dhexeeya baabasiinta iyo xulafadeeda, iyo Ruushka. Laakiin waxaa jiri doona dagaal saddexaad oo adduunka ah, kaas oo ku dhowaad qaran kasta loo tixgelin doono bartilmaameed.

“Hadday dadka Ilaah lahaan lahaayeen dareen ku saabsan halaagga soo socda ee kunnaan magaalooyin ah, kuwaas oo imminka ku dhowaad loo dhiibay sanamcaabudid! ...”

“Xadgudubku waxay ku dhowdahay inay gaadho xadkeedii ugu dambeeyey. Jahawareer baa dunida ka buuxa, waxaana dhowaan ku soo degi doona aadanaha argagax weyn. Dhammaadku aad buu u dhow yahay. Innaga oo runta naqaan waa inaynu isu diyaarinno waxa dhawaan dunida ku soo degi doona isagoo ah yaab lama filaan ah oo wax walba qariya.” Review and Herald, September 10, 1903.

Aayadaha kow iyo tobnaad iyo laba iyo tobnaad, Ruushka oo ah boqorka koonfureed, wuxuu ka adkaan doonaa ciidanka wakiilka u ah baabasiinta, oo uu matalayo nidaamka Naasiga ah ee hagaya dadaalka dagaal ee Yukrayn, kaas oo ay taageerayaan ciidankii hore ee wakiilka u ahaa baabasiinta, oo ah Maraykanka. Dagaalkii Labaad ee Adduunka, ciidankii wakiilka u ahaa

baabasiinta, boqorka woqooyi, ee ka soo horjeeday Ruushkii Shuuciga ahaa, wuxuu ahaa nidaamkii Naasiga ahaa ee Jarmalka, ciidankaas wakiilka ahna wuu guuldarraystay, sida uu mar kale ugu guuldarraysan doono Yukrayn mustaqbalka dhow.

Dagaalkii saddexaad ee wakiillada ah waxaa lagu matalay aayadaha saddex iyo tobnaad ilaa shan iyo tobnaad, waxaana taariikhda qadiimiga ah lagu rumoobay dagaalkii Panium. Dagaalkaas saddexaad ee wakiillada ah waxaa fulin doona Maraykanka, oo ah ciidanka wakiilka u ah baabtinimada, boqorka woqooyiguna dagaalkaas ayuu kaga adkaan doonaa cawaanimada, sidii uu ku sameeyey dagaalkii koowaad ee wakiillada ahaa (dagaalkii qaboobaa). Dagaalkii koowaad iyo kii saddexaad ee wakiillada ah, boqorka woqooyi—baabtinimada—wuxuu ka adkaadaa boqorka koonfureed (Midowgii Soofiyeeti), dabadeedna wuxuu ka adkaadaa Qaramada Midoobay. Ciidankiisii wakiilka ahaa labadaas dagaal wuxuu ahaa, mar kalena noqon doonaa, Maraykanka.

Guushii Putin ee Ukraine dabadeed, Trump mar kale ayaa loo dooran doonaa madaxweynihii siddeedaad, taas oo ah kan ka tirsan toddobadii madaxweyne ee ka talinayey Maraykanka tan iyo markii dagaalkii wakiillada ee ugu horreeyey (dagaalkii qaboobaa) uu rumoobay 1989, taas oo ahayd wakhtigii dhammaadka ee dhaqdhaqaaqa dib-u-habaynta ee malaa'igtii saddexaad. Trump wuxuu matalaa geeska Jamhuuriga ee bahalka dhulka, wuxuuna helay dhaawac dilaa ah gacanta bahalka “woke” ee mulxidnimada sannadkii 2020, taas oo ahayd dhammaystirka labada markhaati ee Muujintii cutubka kow iyo tobnaad oo lagu laayay jidka dhexdiisa.

Future for America waxay metelaysaa geeska runta ah ee Protestant-ka inta lagu jiro isla taariikhdaas, oo sannadkii 2020, Future for America waxay ka heshay nabar dhimasho leh gacanta bahalka “woke” ee cawaanimada. Sannadkii 2023, laba iyo labaatann sannadood ka dib 2001, Michael ayaa soo degay si uu u bilaabo habraaca uu matalayo Ezekiel, Yooxanaa, Daanyeel iyo Ishacyaah ee dib loogu soo noolaynayo ciidan xoog weyn leh oo kor loo qaadi doono sidii calan ahaan marka sharciga Axadda ee dhawaan imanaya yimaado.

Sannadkii 1856, dhaqdhaqaaqii Millerite ee Filadelfiya wuxuu u gudbay dhaqdhaqaaqii Millerite ee La'odikiya, halkaasna isla markaas ayuu ku diiday aqoontii korodhay ee toddobada waqti, dabadeedna wuxuu si buuxda u dhammaystiray fallaagadiisii sannadkii 1863. Millerite-yadu waxay ka gudbeen xaaladdii uu matalayay kiniisaddii lixaad ee Filadelfiya, una gudbeen waayo-aragnimada kiniisadda toddobaad; bartaas leexashada ahina waxay la jaanqaadaysaa taariikhda 2023, marka dhaqdhaqaaqa La'odikiya ee Future for America uu ka guurayo waayo-aragnimada kiniisadda toddobaad, kuna noqonayo waayo-aragnimada kiniisaddii lixaad ee Filadelfiya. Adeegsigan nebiyadeed, geeska Protestant-ka runta ah, sida geeska Jamhuuriga ah, wuxuu noqonayaa kii siddeedaad, oo ka mid ahaa toddobada.

Furaha lagu garto in dagaalka Yukrayn uu yahay dagaalkii labaad ee wakiillada, waa “qalcadda” ee aayadda tobnaad, iyo aayadda toddobaad. Aayadda toddobaad, oo matalaysay baabtiisnimada oo heshay nabarkeedii dilaaga ahaa sannadkii 1798, boqorkii koonfureed wuxuu galay “qalcadda” boqorkii woqooyi, taasina waxay rumoowday markii jeneraalkii Napoleon uu gudaha u galay Vatican-ka oo uu baadarigii maxbuus ahaan u kaxeystay. Boqorkii koonfureed wuxuu galay qalcadda. Aayadda tobnaad boqorkii woqooyi, oo matalaya baabtiisnimada iyo ciidankeeda

wakiilka ah ee Maraykanka, wuxuu xaaqay qaab-dhismeedkii Midowgii Soofiyeeti, hase yeeshee wuxuu ka tegay “qalcaddii” iyadoo taagan. “Qalcaddu” waxay ahayd madaxa, caasimadda—waxay ahayd Ruushka.

Laakiin “madaxa,” ama qalcadda, waxaa lagu adkayn karaa oo keliya markhaati laba ama saddex ah, iyada oo la adeegsanayo Ishacyaah cutubka toddobaad, aayadaha toddoba iyo siddeed. Ishacyaah toddoba, aayadaha siddeed iyo sagaal, ayaa ahaa barta ugu weyn ee tixraaca u ahayd taxanaha maqaallada Hiram Edson ee ku saabsanaa “toddobada waqti” ee la daabacay 1856. Labada aayadood ee caddaynaya in Ruushku yahay qalcadda ka adkaanaysa dagaalka hadda ka socda Yukrayn, ayaa sidoo kale ah labada aayadood ee dejinaya barta bilowga ee labada “toddobada waqti,” ee ka geesta boqortooyooyinka waqooyi iyo koonfureed ee Israa’iil. Aayadda tobnaad ee cutubka kow iyo tobnaad waxay tilmaamaysaa aragtida dibadda, taas oo Sister White ay barayso in ay ku dhisan tahay kacitaanka iyo dhicitaanka boqortooyooyinka.

“Kor u kaca iyo hoos u dhaca quruumaha sida si cad loogu muujiyey buugaagta Daanyeel iyo Muujintii, waa in aynu ka barannaa sida aan waxba u ahayn ammaanta dibadda ah iyo ta duniyadaba. Baabuloon, iyadoo leh awooddeedii oo dhan iyo haybaddeedii, kuwaas oo dunideennu tan iyo markaas oo dhan aanay mar dambe arag wax la mid ah,—awood iyo haybad dadka waagaas joogay ula muuqatay kuwo sidaas u sugan oo waaraya,—sided bay gebi ahaanba u dabar go’day! Sida ‘ubaxa cawska,’ ayay u baabba’day. Yacquub 1:10. Sidaas oo kale ayaa boqortooyadii Maadooyiin-Faaris u baabba’day, iyo boqortooyooyinkii Giriigga iyo Rooma. Sidaas oo kalena waxaa u baabba’a wax kasta oo aan Ilaah saldhig u ahayn. Keliya waxa ku xidhan qasdigiisa, oo muujiya dabeecaddiisa, ayaa waari kara. Mabaadi’ diisu waa waxyaalaha keliya ee sugan ee dunideennu taqaan.” Prophets and Kings, 548.

Saddexda dagaal ee wakiillada ah waxaa “si cad loogu muujiyey buugaagta Daanyeel iyo Muujintii,” furaha runtaasna waa “qalcadda” ku xusan aayadda tobnaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad. Laakiin aayadda tobnaad waxay kaloo ka hadlaysaa aragtida gudaha, waayo barta bilowga ee labada “toddoba goor”ba waxaa sidoo kale lagu aqoonsaday Ishacyaah cutubka toddobaad aayadaha siddeedaad iyo sagaalaad. Dibadda iyo gudahaba lama kala saari karo, labadii muddoba ee laba kun iyo shan boqol iyo labataan sannadoodna waa sidoo kale labada ul ee Yexesqeel, kuwaas oo marka la isu geeyo matala shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afarta kun, taas oo ah isu-geynta Ilaahnimada iyo bini’aadannimada.

Khibraddii Daanyeel ee la xidhiidha aragtida sababaysiinta leh ee “marah” waxay matalaysaa xariiqda wax sii sheegidda ee Miikaa’iil ku soo dego oo ku soo nooleeyo dadkiisa maalmaha ugu dambeeya. Soo noolayntaasi waxay matalaysaa tallaabooyinka Masiixu ku fuliyo si uu Ilaahnimadiisa ugu midoobiyo bini’aadantinimada dadkiisa maalmaha ugu dambeeya. Taas waxaa lagu dhammaystiraa isku xidhka maskaxda Ilaahiga ah iyo maskaxda aadanaha si ay u yeeshaan hal maskax, waxaana lagu dhammaystiraa qolka carshiga, ee Quduusyada Ugu Quduusan, kaas oo ah “qalcadda” ay Sister White ku aqoonsatay “citadel”-ka (qalcadda) nafta.

Qolka carshiga dhexdeeda dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya waxay helaan maanka Masiixa, dabadeedna waxaa lala fariisiiyaa Masiixa meelaha jannada ku jira. Meesha jannada ah ee Masiixu ku fadhiisto waa qalcadda ama madaxa macbudka. Macbudka jidhku wuxuu leeyahay dabeecad

hoose, taas oo ah jidhka ama hilibka. Wuxuu kaloo leeyahay dabeecad sare, taas oo ah maanka. Aayadda tobnaad ee Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad, furaha calaamadeeya qalcadda aragtida dibadda, wuxuu sidoo kale calaamadeeyaa qalcadda aragtida gudaha, sidaas yeelidana wuxuu aqoonsanayaa taariikhda ay geesaha Jamhuuriyadnimada iyo Borotestaannimadu uga gudbaan sawirka bahalka (Jamhuuriyadnimo), ama sawirka Ilaah (Borotestaannimada runta ah). Markaas labada geesba waxay noqdaan kan siddeedaad oo ka yimid toddobada.

Geesta runta ah ee Protestantism-ka haddaba waa geesta Filadelfiyaanka ah oo ah ciidanka xoogga badan ee Yexesqeel, iyo calamadda Ishacyaah oo kor loo qaaday dagaalka lagula jiro sanamka bahalka, marka hore Maraykanka gudaheeda dabadeedna dunida. Daanyeel kow iyo toban, aayadda toban, waxay tilmaamaysaa barta taariikhda quduuska ah ee ay ka bilaabato isku-xidhka ulaha. Dagaalkii Yukrayn wuxuu billowday 2014, hase ahaatee ma ay ahayn ilaa 2022 markii Ruushku bilaabay inuu ku duulo Yukrayn. Sannadkii 2023, laba iyo labaatan sannadood ka dib 2001, Miikaa'iil wuxuu bilaabay shuqulkiisii soo sara-kicinta kuwa ku dhacay niyad-jabkoodii ugu horreeyey, taas oo ah dhammaystirka masaalka tobanka bikradood ee 2020. Markii hore wuxuu kiciyey "cod" oo hadda ku qaylinaya cidlada. Bishii Luulyo 2023, codkaasu wuxuu bilaabay inuu qayliyo, wuxuuna ahaa isla codkii la kiciyey bilowgii dhaqdhaqaaqa dib-u-habaynta ee malaa'igta saddexaad sannadkii 1989, waayo Ciise had iyo goor wuxuu dhammaadka ku tusaaleeyaa bilowga.

"Codkii" ka qaylinayay cidlada wuxuu bilaabay inuu dhawaaqo isagoo soo bandhigaya Muujintii cutubka koowaad, halkaas oo isku-darka Ilaahnimada iyo aadminimada lagu matalay Muujinta Ciise Masiix, oo ah muujin la furo wax yar ka hor inta aan nimcadu xidhmin. Daanyeel wuxuu muujintaas ku arkay cutubka tobnaad, isagoo leh aragtida "causative"-ka. Isku-darka Ilaahnimada iyo aadminimada ee aayadaha hore ee Muujintii wuxuu matalaa runta ugu muhiimsan, iyadoo lagu salaynayo xeerka marka ugu horraysa la xuso. Isku-darka Ilaahnimada iyo aadminimada, oo ah shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun, waxaa lagu dhammeeyaa Erayga Ilaah. Eraygaas waxaa Aabbuhu siiyaa Wiilka, isaguna wuxuu siiyaa malaa'igtiisa, taas oo haddana farriinta siisay wakiil bini'aadan ah. Labada tallaabo ee ugu horreeya waxaa matala Ilaahnimada. Labadaas tallaabo waxay leeyihiin kala-soocidda ah in tallaabada labaad ee Ilaahnimadu ay matasho Ilaahnimadii wax walba abuurtay. Labada tallaabo ee xiga waxaa matala makhluuqaadka Ilaah. Tallaabada koowaad waa malaa'ig aan dhicin, muujinta labaadna ee abuurista Ilaah waxay ahayd tii la siiyey awoodda inay dib u abuurto iyadoo raacaysa noockeeda. Tallaabadaas afraad, oo matalaysa aadminimada, markaas waa inay qaaddaa farriinta oo u dirtaa kiniisadaha, si ay kiniisaduhu u "akhriyaan oo u maqlaan" waxyaalaha halkaas ku qoran.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

Muujintii Ciise Masiix, taas oo Ilaah isaga siiyey, inuu addoommadiisa tuso waxyaalaha ay waajibka tahay inay dhowaan dhacaan; oo wuxuu taas ku soo diray oo ku muujiyey malaa'igtiisii addoonkiisa Yooxanaa: kaas oo markhaati ka furay ereyga Ilaah, iyo markhaatifurka Ciise Masiix, iyo wax kasta oo uu arkay. Waxaa barakaysan kii akhriya, iyo kuwa maqla erayada waxsii sheegiddan, oo xajiya waxyaalaha ku qoran dhexdeeda; waayo, wakhtigu waa dhow yahay. Yooxanaa wuxuu u qorayaa toddobada kiniisadood oo Aasiya ku yaal: Nimco ha idinla jirto, iyo nabadgelyo, oo ka timaadda kan jira, oo jiray, oo iman doona;

iyo toddobada Ruux ee hortiisa carshigiisa jooga; iyo xagga Ciise Masiix, oo ah markhaatiga aaminka ah, curadka kuwii dhintay, iyo amiirka boqorrada dhulka. Isaga kan ina jeclaa, oo dembiyadeenna inaga maydhay dhiiggiisii, oo innaga dhigay boqorro iyo wadaaddo Ilaah iyo Aabbihiis u ah; isaga ammaanu ha u ahaato iyo xukun weligiis iyo weligiis. Aamiin. Bal eega, wuxuu la imanayaa daruuro; oo il waluba way arki doontaa isaga, iyo kuwii isaga mudayna sidoo kale; oo qabiilooyinka dhulka oo dhammu way u barooran doonaan isaga aawadiis. Sidaas oo kale, Aamiin. Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, bilowga iyo dhammaadka, ayaa Rabbigu leeyahay, kan jira, oo jiray, oo iman doona, Kan Qaadirka ah. Aniga Yooxanaa, oo walaalkiin ah, oo idinkula qaybsada dhibaataada, iyo boqortooyada, iyo dulqaadka Ciise Masiix, waxaan joogay gasiiradda la yidhaahdo Baatmos, ereyga Ilaah aawadiis, iyo markhaatifurka Ciise Masiix aawadiis. Waxaan Ruuxa ku jiray maalinta Rabbiga, oo gadaashayda waxaan ka maqlay cod weyn oo sida buun oo kale ah, oo leh, Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, kan ugu horreeya iyo kan ugu dambeeya; oo weliba, Wixii aad aragto ku qor buug, oo u dir toddobada kiniisadood oo Aasiya ku yaal; Efesos, iyo Simurna, iyo Barqamos, iyo Tu'atiira, iyo Saardis, iyo Filadelfiya, iyo La'odikiya. Muujintii 1:1-11.